

ویژه روز جهانی مسجد

تولید معاونت فرهنگی و اجتماعی مرکز رسیدگی به امور مساجد

حضور در مسجد باید همراه با تداعی معانی نیکو باشد (۲)

انسان، فرزند طبیعت است و طبیعت، مادر انسان است و به همین دلیل، انسان، علقه خاصی به طبیعت دارد و دائماً دلتنگ طبیعت می‌شود و می‌خواهد با آن، صله رحم به جا بیاورد؛ «هو أنشأكم من الأرض» (هود/ ۶۱) خاستگاه انسان از زمین است که مظهر و منشأ موجودات طبیعی است؛ پس طبیعت و زمین، مادر انسان هستند و موجودات کره زمین خویشاوند انسان هستند.

همچنین طبیعت، آیه و آینه خداوند است و خداوند متعال را در خود نشان می‌دهد؛ «إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَ اخْتِلافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ آيَاتٍ لِأُولِي الْأَبْصَارِ» (آل عمران/ ۱۹۰) انسان از طریق طبیعت به وجود و حضور خداوند پی می‌برد. مسجد نیز محل اظهار عبودیت انسان نسبت به خداوند متعال است. انسان با عبادت، عبودیت خود را ابراز می‌کند. پس طبیعت و مسجد دو مکان بر روی کره زمین هستند که انسان را به یاد خداوند می‌اندازند و به او نزدیک می‌کنند.

بر این اساس چه خوب است که مسجد در دل طبیعت ساخته شود؛ طوری ساخته شود که نور آفتاب به ویژه از سمت مشرق بر آن بتابد، هوا در آن، جریان داشته باشد، آب در آن و یا در اطراف آن روان باشد و درخت در داخل حیاط آن یا در اطراف آن باشد، اطراف آن خوش منظره باشد و چشم انداز زیبایی داشته باشد، دارای حیاط با صفا و پر نشاط باشد. اینها می‌تواند موجب ارتباط بیشتر انسان با خداوند شود و انسان را هرچه بیشتر به یاد خداوند بیاندازد.

در مباحث قبل درباره تداعی معانی صحبت کردیم. گفتیم مسجد باید طوری باشد که انسان با یادآوری آن به یاد خاطرات و صحنه‌های زیبا و دل‌انگیز بیافتد. مسجد باید طوری باشد که انسان هرگاه می‌خواهد آلام روحی و روانی و حتی جسمی خود را تسکین دهد، هوس حضور در آن را پیدا کند، نه این که فاقد نور و گردش هوا و بدون آب و درخت و نمور و تاریک باشد. چنین مسجدی بعید است انسان را آنگونه که باید به خداوند نزدیک کند.